

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 100 Lei. — Șase luni 50 Lei. — Trei luni 25 Lei. — Pentru străinătate un an 180 Lei.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir peti 2 lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Regenerare

II.

Indicațiunile arătate în articolul precedent privesc mai mult partea din afară, cum am zice, coaja chestiunii de propagandă.

E de sine înțeles, că forma nu poate substitui esența, deși latinul zice: «Forma dat esse rei». Forma este un fel de cadru, care arată mișcările. Miezul este acela, care asigură reușita propagandei religioase. Și când zic miez, înțeleg *duhul înalt*, care trebuie să stăpânească deopotrivă propagatorii și primitorii adevărului evanghelic. Fără duh, misionarismul se reduce la anumite forme seci și vorbe fără înțeles. De aceea din punct de vedere pastoral este cu mult de mai mare importanță întrebarea a doua ce și-o pune autorul «Analizelor sufletești» când zice: «Poți să răspândești religiositatea între intelectuali și țărani fără să cunoști temeinic psihologia vieții religioase?»

În ordinea aceasta de idei, *centrul* îl ocupă preoții, a căror chemare este *primo loco* cucerirea inimilor prin lățirea cuvântului divin, și numai după ce au învățat pot preoții cu succes administra tainele creștinilor ce au primit învățătura. Aceasta reiese clar din cuvintele Mântuitorului: «Mergând *învățați* toate neamurile, *botezându-i* pe ei în numele Tatălui și Fiului și sfântului Duh» (Mat. 28, 19).

De ce Mântuitorul prescrie învățătura, apoi administrarea tainelor? E ușor de înțeles. Învățătura ține locul tunurilor ce cuceresc cetățile. Tunurile cuceresc cetățile, dar ca să se poată totuși stăpâni cetățile, zidurile dărâmate de tunuri trebuie refăcute, — altfel dușmanul fugărit, din nou se întoarce și pe neobservate cuprinde din nou cetățile. Cu inimile sănțem tot așa. Învățătura le cucerește, dar ea singură, fără administrarea tainelor nu poate avea putere asupra lor. În ajutor vin tainele bisericii, cari prin duhul cel înșuflă sânt un fel de zid apărător de suflete.

Eată motivul adevărat de ce preoții sânt și rămân sufletul oricărei propagande religioase, și eată de ce, în lipsa acestor următori ai lui Hristos, nici o propagandă adevărat religioasă nu poate avea loc la satele noastre. Ori câte instituții cu caracter moralizator am înființat, dacă în mijlocul mișcării nu se află servitorii bisericii, influința lor asupra mulțimii va fi cât se poate de minimă, pentru că lipsind motivul moral, instituțiile aceste nu sânt alta,

decât marionete, adevă organisme fără duh și fără viață.

Imperativul categoric e și rămâne: Sufletul tuturor organismelor sociale, cu tendințe de moralizare a poporului, — dacă e ca acele să nu se nască moarte, — trebuie să fie preoțimea.

Dând preoților rol de apostoli religioși în mijlocul poporului, fără îndoială, le-am ridicat importanța, dar în același timp le-am pus și jug greu, care nu numai povara o mărește, ci și responsabilitatea preoților.

Aici e locul a mă ocupa cu cazul preotului-predicator, care — după relevările din articol — când un fruntaș de al bisericii nu a voit a-i mai asculta predica, a căzut în mare desperare. Se poate ca un creștin să fugă din biserică în timpul ce preotul ține cuvântări de învățatură? Da, se poate! Iși părăsesc unii locul chiar când Arhierei, nu preoți de mir, își țin cuvântările. E acesta motiv de a ne pierde curajul? Știm bine cu toții, că și pe Hristos l-au părăsit chiar unii din apostoli, și chiar când propaga adevărurile cele mai cardinale creștine. L-au părăsit însă numai temporar, ca să-și revină în fire cât mai îngrabă. Adevărurile doar sânt puternice și-și fac loc și prin stâncă. Poate și fruntașul, de care e vorba, a revenit la judecată mai reală, după ce i se va fi tălmăcit de preotul-predicator cum se înțelege răspunderea părinților de sufletul fiilor lor.

Problema totuși nu poate rămânea nedeslegată. Căci încetățenindu-se în credințioși credința, că preotul cutare nici când nu spune adevărul, aceia îl vor abandona, și atunci mai folositor este a tăcea, decât a grăi vorbe ce resping publicul.

În cazul concret, afirmând preotul-predicator «că din părinți buni se nasc copii cum se cade», — în adevăr a spus ceva riscat și mereu contrariat de exemple de toate zilele din viața poporului. Nu e mirare deci că fruntașul (ori și alți ascultători) s'au supărat. Predicatorii trebuie să știe, că adevărurile nu se pot dovedi cu simple afirmații, ci trebuie întărite, parte cu exemple, parte cu argumente scoase din logica lucrurilor, și nu dintr'un singur punct, ci din toate punctele de vedere. Fruntașul cu drept cuvânt a tras la îndoială afirmația «că din părinți buni se nasc copii cum se cade», și cu drept cuvânt putea fi fatalist (cum e *data* omului), pentru că predicatorul nu a ținut până în capăt firul logic al afirmației sale. Fruntașul se dumirește și nu părăsea biserica, dacă predicatorul se rostea cam așa: Din pă-

rinți buni se nasc copii cum se cade; dar ca să rămână tot buni, mai trebuie, ca copiii să nu intre în societăți rele, care îi poate strica, și mai trebuie ca mereu să fie supravegheați în creștere de părinți, — căci lăsați de capul lor, cu toate că sânt din părinți buni, primesc însușiri și rele.

E fatalist, cu adevărat, poporul nostru, și are multe idei preconcepute, dar orientat cum se cuvine primește și înnoiri. Să nu se uimească predicatorii când ideile nouă au curs greoi la popor. Este prea pățit. Prea a dat cu capul de pietri, ca să nu cunoască tăria pietrilor. Și este foarte bine că poporul nu sare dintr'odată în necunoscut.

Poporul mai cu zor se poate îndrepta, când noi preoții, și ca predicatori, și ca reformatori sociali, căutăm a-i împrumuta obiceiuri nouă, adecvate timpului modern. Încetul pe încetul aceste i se prefac în sânge și de cele rele de până aici se desface pe nesimțite.

Obiceiurile nouă au darul de a nu supăra, pentru că introducându-le în popor, acela le primește ca înnoiri benevole și de multe ori este mândru că le are. Felul acesta de a proceda are darul de a elimina din predici elementul combatant. E foarte supărător când unii predicatori de ai noștri, în lipsă poate și de material, se dedau la polemice, luptând contra morilor de vânt.

Să se știe: cu dojenile nu stărpim de nicăiri nici un abuz. Ba înrăutățim situația. Poporul oprit dela un lucru se va îndârji și mai tare contra predicatorului, căci proverbul latin: *nitimur in vetitum-cupimusque semper negata*, — are aplii care și astăzi și va avea în toate timpurile. În privința aceasta imităm copiii, cari de regulă la cele oprite răvnesc.

Mai este un important moment de care trebuie să țină cont predicatorul. Momentul se poate exprima cu cuvintele lui Hristos: Mai bine zece vorbe cu înțeles, decât mii de cuvinte fără simbură! A predica, numai să fie predicat, nu are sens. Poporul nu e deprins cu multe filozofii, nici cu citatele fără număr din autori străini. Poporului trebuie să-i predăm viața așa cum o trăește în realitate, dacă se poate în mod narativ, deoarece pentru această vorbire are mai multe idei apercceptive și ne poate urmări ușor. Predicile simple, ca formă, și mai scurte în conținut, pătrund la inimă, și le ascultă bucușos.

În timpul de față se mai cere un lucru, anume, preocupând spiritele ideile sociale și moralitatea publică, apoi ches-

tiile de igienă, preoții cu preferință ideile aceste să le îmbrace în haină religioasă și să le trateze. Discuții dogmatice — abstragând dela sectarii mai noi — nu prea se pun astăzi la ordinea zilei. În loc de acestea le mai place oamenilor misticismul, adică poezia religioasă, când cu predicatorul împreună pot fi și ei martori puterii divine, care se manifestă în podoaba crinilor câmpului, în puterea undelor mării, în înțeleapta rotație a anotimpurilor ș. a.

E ceva de sine înțeles, că toate ideile ce le propagă preotul în predici să le trateze cu auditorul și în convenirile sociale și private cu poporul, unde se pot aprofunda cu mult mai bine ca în biserică, fiind acele conveniri de caracter intim, nu oficial, ca în biserică. Și e mai de sine înțeles, ca ideile propagate preotul să le practice în viața sa socială și privată.

Având apoi în vedere fenomenul psihologic, că sufletului numai suflet poate grăi, preotul să grăiască cu mult duh predicile sale. Toată fraza ce o rosteste să fie ieșită din duhul său și să o simtă și priceapă el însuși foarte bine. A memoriza o predică oarecare și a o rosti ca de silă, e ceva ce cade sub toată critica. Mai bine amuțescă amvonul, decât să fătărească.

Cu aceste mijloace și cu manierile sale fine — făcându-se indispensabil și în societate, — în scurt timp un preot își poate regenera satul, în care poartă cărma de păstor. **Prot. Vasile Gan**

Alegerea dela Oravița. Foia timișoreană, Voința Banatului, este informată că la alegerea pentru cameră dela Oravița, unde era candidat dl. **Valeriu Branisce**, s'au săvârșit mai multe abuzuri, la care au fost părtași și unii preoți din partea locului, ordonând la mai multe secții «*falsificarea și furtul urnelor electorale*».

Dacă informațiile ziarului dela Timișoara sânt exacte, și dacă unii dintre membrii clerului nostru și-au uitat în adevăr de chemarea și datoria lor preoțească, atitudinea aceasta, — potrivită ca slujitorul altarului să și peardă încrederea și respectul credincioșilor, — merită să fie *reprobată* din partea tuturor oamenilor de bine. Și aceasta cu atât mai vătos, când se știe că cel căzut la alegerea amintită, dl. V.

Branisce, — fruntașul care a îndurat toate asprimitile guvernelor ungurești, — este și astăzi unul dintre apărătorii de seamă ai drepturilor bisericicii noastre și ai slujitorilor ei.

Din Valea Oituzului

— Glas de chemare —

Publicăm următoarele dintr'un călduros apel, semnat de comitetul parohial din **Poiana-Sărată**, Valea Oituzului (județul Treiscaune) în frunte cu parohul local, pâr. Ion Rafiroiu, G. Vleja, epitrop, și C. Dămian delegat al sinodului:

Comuna Poiana-Sărată a fost cea dintâi comună românească din pragul României mari, desrobită de ostile biruitoare ale Regelui Ferdinand, — dar era și una din cele mai frumoase comune, locuită de români, cari prin vrednicia lor și-au susținut focarele de cultură, biserica și școala (aceasta de peste 70 ani) numai cu propriile mijloace. După război Poiana-Sărată, de pe Valea Oituzului glorios, a rămas cea mai distrusă comună din Transilvania, ocupată fiind 2 ani și 4 luni de oști inimice. Din 1200 de clădiri peste 800 au fost arse și distruse. Iar populațiunea în cei 2 ani a suferit tot calvarul pribegiei prin Moldova, unde s'au stins peste 400 din ei de mizerie și boală. Biserica, școala, casele parohiale au fost distruse în acest interval.

Azi voim din nou de să ridicăm lăcaș de închinăciune. Poporul a dat maximul de jertfă pentru refacerea instituțiilor sale; dar, focul a fost mare și rănila ce a lăsat adânci. Nu putem numai din mijloacele noastre. După planurile experților ne trebuie peste 500.000 lei numai pentru rezidirea bisericii pe vechea temelie. N'avem bani de ajuns și de acea suntem siliți să apelăm la inimii generoase și sântem îndreptățiți la aceasta.

Oituzul a fost poartă de rezistență 18 luni contra puvoaelor barbare. Cele dintâi batalioane românești aici și-au desfășurat cutele drapelurilor lor de glorie și diviziile de fier aici au închis veșnicele cuvinte de eroism: «*Pe aici nu se trece*». Și nu s'a trecut.

Azi voim pe acest loc sfânt de glorie veșnică să ridicăm o «Biserică a Neamului», un nou Sion, mai mândru și mai frumos, cum se cuvine zilelor de azi, care să fie totodată Panteonul, care să adăpostească în jurul său cei 35.000 de morți pentru patrie, ce zac respirați prin munții acestei comune.

Voim ca pe **Valea Oituzului**, Măreștii eroismului soldatului român, să ridicăm monument pentru cei ce prin viața lor ni-au dat viață, nouă celor cari li supraviețuim și generațiilor ce ne succed.

Porțile Oituzului au fost închise de soldatul român pentru inamic, dar ele stau deschise

că e nebunie pentru tine a purta pe brațe ferele plugului? Nu simți tu povara răsturnării brezdelor ce te culcă la pământ? Ce nebun ești a lupta cu pământul, se vede și de acolo, că poate veni grindină ce-ți nimicește toată roada și poate veni potopul de apă ce duce cu sine lanul de grâu! — Nu strigăm însă așa plugarului. Indemnându-l la nelucrare, ne-ar blăstăma el cel dintâi.

Plugarul știe bine, că pe urma plugului trăește toată lumea. Părăsirea plugului ar aduce și plugarului, și și obștei foamete.

Când plugarul nu se sperie de greutate, au ne vom speria noi, cei ce arăm și sămănăm fapte și căutăm a culege roade sufletești? Sperându-ne de greutatea înfrânării (căci prin înfrânare ne apropiem de Dumnezeu), cu drept cuvânt am deveni nebunul din Evanghelie ce și-a îngropat talantul. Ba, am fi nebunii nebunilor, vrednici de mai mare pedeapsă ca cel din Evanghelie. Acela nu știa, de face bine ori rău, îngropând talantul. Pedeapsa l-a ajuns pe neașteptate. Nu așa noi. Noi dinainte avem dată măsura și a faptelor, și a răsplăților ce vin după fapte. La noi deci nu se poate vorbi de rămânem cum sântem ori pășim la îndreptare. Nu se poate vorbi așa, pentru-că fiecare știe, că tăvălindu-se mereu în noroiul patimilor, nu

pentru ori cine ar vrea să ne ajute. Ori ce dar al milei este bine primit!

Notă. Sumele dăruite se vor depune la bănci sau se vor trimite prin mandat postal, asemenea și listele de colectă, pe adresa oficiului parohial până la Duminică Tomii 1922. Numele și adresa donatorilor să fie scrise deslușit, fiind de trebuință la tipărirea «Dării de seamă».

Citind reviste

Despre actuala religie din Rusia, revista **Democrația** dă următoarele lămuriri:

«Conștienți de faptul că religia leagă tot atât, cât și patriotismul, bolșevicii porniră o nouă cruciadă, ca să desbare pe mujic de vechile crezuri. În fruntea cruciadei, Troțki Braunstein și Zinoviev-Apfelbaum, învățau pe țărani și pe muncitorii ruși să sfărâme icoanele, să devasteze mănăstirile, să insulte pe preoți. Rând pe rând se hotărâră separația bisericii de stat, confiscarea averilor mănăstirești și eclesiastice, interzicerea de a se mai învăța religia în școli și inaugurarea unui curs de ateism, sistematic. Pretutindeni preoții sânt recunoscuți vinovați și maltratați, — ear bisericile sânt necinstite. Poporul își pierde orice simț moral și orice teamă de răspundere. Ori de câte ori erau mai mulți ruși strânși la un loc, judecau cu instinctul în mod sumar, și treceau imediat la fapte».

Învățătura ce se desface pentru noi, este să dăm puțin, ca preoțimea să și poată îndeplini în măsură cât mai largă misiunea de apostolat, ferind țara d'a ajunge soarta Rusiei.

Nr. 117/1922

Invitare

P. T. Domni membrii ai Comitetului protopresbiterial sânt invitați a se întruni în sedință extra ordinară **Vineri, în 18 Martie a. c.** la 10 ore a. m. în seminarul arhidiecezan.

Obiecte:

1. Măsuri pentru sinodul protopresbiterial.
2. Revizuirea socotelilor pe anul 1921.
3. Bugetul anului 1922.
4. Eventuale propuneri.

Sibiu 13 Martie 1922.

Mateiu Voileanu
adm. prot.

Nr. 117/1922.

Convocare

În conformitate cu §§-ii 42 și 45 din Statutul organic, convoc prin această sinodul protopresbiterial al tractului Sibiu pentru anul curent în sesiune ordinară pe **Marți, în 22 Mar-**

mai poate nădăjdui nici un bine, nici pe pă-mânt, și nici dincolo de mormânt.

De aceea ce ne poate frământa astăzi e numai întrebarea: cum să curmăm cu trecutul ca să putem începe viață nouă? În privința aceasta deslegarea ni-o dă sf. Ioan Evanghelistul.

În Evanghelie sa se află următoarea convorbire între Isus și Natanail, care îi era învățcel: «Zis a Natanail Lui: de unde mă cunoști? Răspuns-a Isus și a zis lui: Mai înainte până a nu te chema la mine Filip, fiind tu sub smochin, te-am văzut (Ioan 1, 48). — Isus adică cu puțin înainte lăudase pe Natanail și-i zisese: «Iată Israelitean întru care vicleșug nu este», și lauda aceasta a îndemnat pe Natanail să întrebe pe Isus: de unde mă cunoști? și pe Hristos să răspundă: «Te-am văzut sub smochin — de acolo te cunosci Acolo ți-ai câștigat în-sușirea de a nu fi viclean, ca ceilalți Israeliteni, pe a căror cuvânt nu poți zidi nimic!»

Cred că ați aflat înțelesul adânc al convorbirii. Isus laudă pe Natanail pentru retragerea sa, — pentru depărtarea sa de sgomotul lumii. — Și pe vremea lui Isus doar, ca și astăzi, oamenii alergau bucuroși la petreceri. Mâncărirea de limbă, ponegrirea altora, se întâmpla chiar cu belșugul de astăzi.

FOIȘOARA

Predică

Pentru zilele de evlavie ale sfintelor Păresimi (Postul mare)

(Fine)

Recunosc, iubitorilor, că nu e puțin lucru a lupta cu poftele omenești ce și-au plântat ghiarele adânc, adânc în trupurile moleșite. Alta e a urca dealul pentru un tinăr în care puterea de viață se află în toată plenitudinea, — și alta e a lua acel drum o persoană trecută în ani și pornită spre slăbiciunile bătrâneții. Năravul din fire n'are lecuire, — zice proverbul. E greu băutorului să devină om treaz peste noapte, și e greu să fie om pașnic celce în toată viața sa nu a făcut altă, decât a încurcat ițele și a învrăjbit, ca din paguba altora să tragă el folos. Este greu a ne desbăra de poftele, devenite a doua natură.

Și, totuș nu încetez a vă striga: Sus inimile! Ridicați-vă! Pedecile ce se pun în calea mântuirii voastre, nu pot fi motive de a nu face nici o încercare de a le înlătura. Dacă pedecile ar fi scuze, apoi în locul dintâi plugarului ar trebui să-i strigăm: Nu mai ara, frate! Nu vezi,

tie 1922, la 9 ore a. m., în seminarul arhidiecezan din Sibiu.

Program:

*Deschiderea și constituirea sinodului.
Prezentarea raportului general asupra anului expirat.
Examinarea rațiociniului fondului protopopesc pe anul expirat și darea absolutorului.
Stabilirea bugetului anului curent.
Eventuale propuneri.*

Sibiu, în 13 Martie 1922.

Mateiu Voileanu
adm. prot.

Stirile zilei

Predică în catedrală. Dumineca trecută a ținut I. P. S. Sa arhiepiscopul și mitropolitul nostru *Nicolae*, în biserica catedrală o frumoasă și instructivă predică, adresată cu deosebire tinerimii școlare, care era de față în număr mare.

Propunere. Am publicat știrea, că Ungaria a cerut să i se dea toate monumentele, ce le-a ridicat în orașele ardelenesti pe vremuri. În legătură cu cererea aceasta, un cetitor face propunerea în «G. A.» din Cluj, ca statul român să încredințeze monumentele de bronz ungurești, — care nu sânt lucrări de artă, — fabricelor românești, unde să se toarne clopote pe seama bisericilor jăfuite și batjocorite în război. Dacă tunurile și alt material de război au fost turnate din clopotele bisericilor noastre, este cu drept ca bronzul monumentelor fără valoare artistică să fie pus la locurile din turnurile lăcașurilor sfinte, de unde să vestească în vecie cu glas sonor gloria neamului și vitejia ostășului român.

Desființare. În vederea lichidării directoratelor de instrucție din Cluj, Cernăuți și Chișinău, care sânt desființate pe ziua de 1 April 1922 ministerul instrucției a cerut ministerului finanțelor să delege doi controlori care împreună cu delegații ministerului instrucției să verifice gestiunile și să ia în primire actele acestor directorate.

Proces pentru calomnie. În Nr. 55 al ziarului din Cluj, *Patria*, s'a publicat o «listă neagră», în care se spune, că preotul *Pavel Suciu*, din Deda, ca prezident la secția de votare de acolo, este unul dintre aceia cari «au furat voturi». În fața acestei învinuiri, numitul preot publică o scrisoare în *Viitorul*, și declară că n'a fost președinte, nici vicepreședinte la secția de votare din Deda, ear pentru calomnia publicată în *Patria* a pornit proces.

În mijlocul societății stricate trăia însă o persoană, care își vedea de afaceri, și — în timpul când nu trebuia să muncească la susținerea familiei — trăia sub smochin, în totală retragere de lume. În cămara ta te retrage! ne zice Isus: De ce? În retragere omul mai bine își poate da seama de faptele sale, cu mai mare ușurință își găsește cusururile, și deci se poate și îndrepta. Așa era Natanail! Așa a putut deveni fără vicleșug și slobozit din legătura patimilor omenești. Căci să ne dăm bine seama, convenirile multe vor fi și ele bune de ceva, vor fi bune la comunicarea oamenilor între sine. Cugetele, ideile, numai în conveniri se pot trece dela o persoană la alta. Convenirile însă să nu uităm, sânt și tot atâtea prilejuri la cădere morală. Petrecerile, la care iau parte chemați și nechemați, se pot numi cu drept cuvânt cuibul de unde se lățește molima imoralității. Petrecerile fără frâu opresc sufletele de a se înălța, ținându-le la pământ.

Eată deci deslegată întrebarea: cum se poate începe în mijlocul nostru viață nouă? Vrand a ne înălța sufletește, eată ce să facem: să ne retragem din zgomotul lumii care cu gusturile și moda sa, ne înjosește. Să ne retragem la căminuri, și în cămin, — în familie — să cultivăm datinile și credințele străbune, cău-

Independența bisericii sârbești. Se anunță din Belgrad, că sinodul patriarhal a aprobat ca biserica ortodoxă sârbă să fie pe viitor independentă de patriarhia din Constantinopol. În consecință patriarhul sârb, Dimitrie, a fost recunoscut ca șef suprem al bisericii ortodoxe din regatul jugoslav, având atribuțiuni și drepturi identice și egale cu patriarhul grec din Constantinopol. În urma acestei hotărâri eparhiile ortodoxe din Macedonia, Bosnia, care depindeau până în prezent de patriarhia din Constantinopol, trec sub autoritatea ecleziastică și administrativă a patriarhiei sârbe, cu reședința la Carlovăț. Hotărârea sinodului patriarhal e rezultatul unor lungi tratative între patriarhie și guvernul jugoslav, care a consimțit să acorde o anume despăgubire în bani înaltei instituții bisericești din Constantinopol, ca compensație pentru renunțarea la dreptul de administrare a eparhiilor ortodoxe din Macedonia, Bosnia etc. O delegațiune a patriarhului va sosi în curând la Belgrad, pentru a remite hotărârea sinodului, prin care se recunoaște independența absolută a bisericii ortodoxe sârbe.

Alegerea de paroh în Codlea. În frunțașă comună Codlea, a fost ales de paroh în Dumineca a III-a din post, aproape cu totalitatea voturilor, preotul Gheorghe Fl. Preșmereanu.

Reducerea armatei. Proiectul de buget al armatei americane prevede o reducere de 50.000 oameni și de 11.000 ofițeri în armata activă. Bugetul anului curent se ridică la 270 milioane de dolari, cu o reducere de 116 milioane față de exercițiul precedent.

Coroanele și împrumuturile de război. În 19 l. c. s'a ținut o adunare politică la Cernăuți, în care dl ministru Nistor a făcut următoarele declarațiuni relative la schimbul coroanelor și la răscumpărarea obligațiunilor împrumuturilor de război austro-ungare: «Cei-ce au coroane, să le anunțe la prefectură, căci guvernul actual va căuta ca aceste coroane să fie rescumpărate de comisia internațională de reparațiuni, așa ca oamenii să nu fie păgubiți. Încă nu se știe cum va fi rezolvită problema împrumuturilor de război. În primăvara aceasta se va ține la Roma o conferință, în care se va discuta asupra acestei chestiuni».

Arhivele Olteniei e titlul unei publicații trimestriale, care apare sub direcțiunea d-lui Dr. Laugier în Craiova. Primul număr cu 123 pagini se prezintă foarte bine. Din bogatul sumar remarcăm articolele profesorului N. Iorga: Regionalism oltean și Partea Olteniei în literatura românească. Primul cuvânt și terapeutica empirică la noi și aiurea, semnate de Dr. Laugier; Pomelnicul bisericii din Simnic etc. Abonamentul e 100 Lei pe an. Redacția și administrația: Craiova, Str. General Fillorescu 20.

tând a convorbi în singurătate cât mai des cu Dumnezeu. Căminul familiar în cazul acesta este muntele cel înalt pe care l-am urcat, ca să ocolim aerul stricat (miasmele) din jur. În căminul familiar câștigăm puteri nouă, cu al căror ajutor vom cuceri cetatea ce evanghelistul ni-o numește așa: «De acum veți vedea cerul deschis și îngerii lui Dumnezeu suindu-se și coborându-se».

Iubiților! Ne aflăm în post. De ce s'a instituit postul? S'a instituit să ne dea prilej de reculegere, de îndreptare, prin înălțare sufletească. Să urmărim deci lui Natanail în retragere, ca să vedem și noi cerul deschis și pe Dumnezeu în mărirea Sa, și să vedem și îngerii lui Dumnezeu, suindu-se și coborându-se peste noi, fiii oamenilor. Amin.

Prot. Vasile Gan

An sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii, medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul, Semănătorul, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clike de uitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Biblioteca Universală

† **Zaharie Aron**, măiestru cismar în Sibiu, după scurte și grele suferințe a încetat din viață Luni în 27 Martie a. c. în etate de 61 ani. Înმომარტარეა va avea loc Miercuri în 29 Martie la ora 4^{1/2} d. a. din capela orășenească. Odihnească în pace!

Ministerul de război, a dat un ordin circular, prin care face cunoscut că toți tinerii din ținuturile alipite, dacă la prezentare declară că au satisfăcut obligațiunile serviciului militar, sub vechile țări de care depindeau, indiferent dacă au fost dispensați sau scutiți, că li se menține scutirea sau dispensa, trecându-se la aceeași etate cu cei din contingentul: 1918 — 1919 și 1920, considerându li-se timpul servit. — Marele stat major al armatei a făcut cunoscut printr'un ordin circular, că se lasă la vatră pe ziua de 1 April 1922 și ultimii ardeleni și bucovineni, cari fuseseră încorporați cu întârziere, indiferent dacă la această dată, vor avea sau nu termenul de serviciu complet terminat.

Bune exemple. Muncitorii ortodoxi din Lupeni, în valea Jiului, ca să-și poată clădi o biserică, dau fiecare 8 lei pe lună. Se adună astfel 80 mii de lei într'un an. S'au adunat până acum, din aceste cotizații lunare, peste 100 de mii de lei. În aceeași comună s'a înființat Reuniunea femeilor ortodoxe române pentru înfrumusețarea bisericii. Condusă de d-nele Elena Brândușa și Eugenia Șandru, reuniunea are 300 de membre, cu o contribuție a 2 lei pe lună.

Sedință literară. Joi în 30 Martie n. a. c. la Reuniunea meseriașilor români din Sibiu se ține a treia sedință literară din anul acesta, la ora 8 seară în locul Reuniunii din strada Bruckental Nr. 17. Conferențiar: dl *Dr. L. Popovici*, inspector sanitar.

Aviz școlar. Domnii învățători, cari doresc să aibă carnete de tren cu reducere pentru soții, și pentru copii (dela 10 ani în sus), să aducă la revizorul școlar fotografia celui ce dorește carnet și taxa de 5 lei, pentru care încă nu are carnet: ear când soția are carnet, atunci numai 1 leu, pentru copii asemenea un leu și dovadă de etate și că copilul este legitim și minor. În ambele cazuri se cere numărul carnetului capului de familie. Carnetele pentru soții și copii dad dreptul la 12 călătorii pe an, dus și întors, ear reducerea este de 50 procente. *Revizoratul școlar al jud. Sibiu.*

Întâlnire. Rog pe toți absolvenții liceului din Blaj, promoția 1902, să binevoiască a lua parte la întâlnirea de 20 ani, ce va avea loc în 3/16 Mai 1922 (aniversarea adunării de pe Câmpul Libertății) în Blaj. Participarea să mi se anunțe până la 10 Mai n. a. c. Mediaș, 21 Martie 1922. *Dr. Eugen Sâmpetean*, Cons. de Curte de apel.

Cătră Liga națiunilor? Agitatorii maghiari din Budapesta se pare că nu-și mai aduc aminte de felul cum se făceau alegerile în Ungaria și Ardeal până la 1914, și astfel au găsit acum prilejul, așa se vestește, să se adreseze cătră Liga națiunilor printr'un protest pentru modul cum s'au desfășurat alegerile recente în România. Aceste alegeri, ori cum au decurs, formează o chestiune de politică internă, și guvernul român va ști să răspundă la reclamația șovinistă dela Budapesta, — dacă în adevăr s'a făcut.

Intunecime de soare va fi astăzi, Marți. În Ardeal intunecimea apare parțială și se va vedea dela ora 3 și jumătate până la 5 și jumătate d. a. dacă cerul va fi senin.

De bucurie a înebunit. Un ziar maghiar din Cluj spune că un tânăr student ungar, după ce s'a repatriat din Ardeal în Ungaria, apucându-l dorul de Ardeal s'a înapoiat la vechea vatră și, de bucurie că a putut scăpa de țara ungurească, a înebunit.

Mulțămită. Comitetul parohial ortodox din comuna Cerișor, pp. Hunedoara, prin aceasta aduce mulțumită următorilor: 1. Dlui preot *Ioan Manica*, și soției sale *Maria* n. Fărcaș, pentru că ni-au făcut un clopot de aramă din materialul propriu în greutate de 164 kg., în preț de 16.000 Lei. 2. Dlilor Luca Vinca, Isaie Poanta, moică și Ioan Vinca, rechi și soții, cari au procurat cu 960 lei pe sama bisericii noastre cele 12 mineie. 3. Dlui Nicolae Vinca prețbea, cari a făcut din al său propriu un stelejuț, pentru sf. evanghelie în preț de 200 lei. Primească pe această cale mulțumiri. Cerișor, la 21 Martie 1922. *Comitetul parohial.*

Nr. 137—1922

(48) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a treia din Corbi, protopresbiteratul Avrighului, se publică concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să-și substearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopresbiteral ort. rom. al Avrighului în Avrigh (poșta Avrigh) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vre o Duminică sau sârbătoare la sf. biserică spre a cânta, cuvânta eventual celebra și a face cunoștință cu poporul și poziția comunei.

Avrigh, 1 Martie 1922.

În înțelegere cu comitetul parohial competent: Oficiul protopresbiteral ort. rom. al Avrighului.

Ioan Cădea,
protopop.

Nr. 80—1922

(45) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. III Luncaul, în protopresbiteratul Hațegului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Tel. Român».

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea salariului dela stat.

Concurenții să-și aștearnă cererile instruite în regulă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul arătat, și până în 8 zile înainte de alegere, pe lângă încunoștințarea subsemnatului, să se prezenteze în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Hațeg, la 22 Faur 1922.

Oficiul protopresbiteral ort. român al tractului Hațeg în înțelegere cu comitetul parohial.

Dr. C. Popescu,
protopop.

Nr. 85—1922

(44) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Pischiuț, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții să-și aștearnă cererile instruite în regulă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul arătat, și până în 8 zile înainte de alegere, pe lângă încunoștințarea subsemnatului, să se prezenteze în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Orăștie, 1 Martie 1922.

Oficiul protopopesc ort. român al Orăștiei, în înțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Domșa,
protopop.

La Librăria arhidiecezană se află de vânzare:

Istoria bisericească a rom. ardeleni

de

Dr. Ioan Lupaș,

profesor universitar și membru al Acad. române

Cum se vindecă Reumatismu și Gutta

este o broșură foarte interesantă și instructivă. Acolo veți găsi arătat pe larg toate boalele cum ar fi: reumatismul, gutta, artrita, durerile de șeale, durerile de picioare, migrena, dureri de cap, nevralgii, gravelă urică, boli de piele, etc. etc. precum și modul lor de vindecare. Această broșură se trimite la cerere, în mod gratuit, însă numai câteva zile. Deci vă sfătuim în interesul Dv. să cereți chiar astăzi această broșură, prin o carte postală adresată la:

FARMACIA VOREL din Făra-N.
Moldova

Nr. 394—1921

(50) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din Sălașul-de-sus, în protopresbiteratul Hațeg, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Concurenții sânt poștiți a-și înainta cererile provăzute cu toate documentele necesare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul fixat și a se prezenta în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Hațeg, la 10 Martie 1922.

Oficiul protopresbiteral gr.or. al tractului Hațeg în înțelegere cu comitetul parohial.

Dr. C. Popescu,
protopop.

Catalogul

cărților și imprimatelor (blanchetelor) din editura și depozitul

Librăriei arhidiecezane

cuprinzând un număr foarte considerabil de cărți bune și folositoare, grupate în XXV de titluri, precum și specificarea de blanchete în afaceri bisericesti, școlare și epistole pentru oficiile protopresbiterale și parohiale, asemenea și pentru direcțiunile liceelor și școalelor primare, a apărut și s'a trimis tuturor oficiilor protopresbiterale.

Se mai află în depozit portretele MM. LL. regele Ferdinand I și regina Maria, a arhiepiscopului-mitropolit Andrei baron de Șaguna, Miron Romanul și Ioan Meșianu, și a marelui mecenat Emanuil Gozdu, precum și diferite icoane.

Se pot comanda la Librăria arhidiecezană și odoare și odăjdii bisericesti, cu prețurile cele mai reduse.

Se publică separat broșurile dela 62 «Bibliotecă» ce se află în depozit.

Comandele se execută mai avantajos prin rambursare.

Se primesc comande și pentru cărți cari nu se cuprind în catalog, procurându-se cu posibilă grabire.

Librăria primește comande și pentru procurarea de sigile și stampile.

Prețul catalogului: 2 lei, ear porto postal 20 bani.

La Librăria arhidiecezană din Sibiu se află în depozit spre desfăcere broșurile din «Bibliotecă»:

24. Lumina

- Nr. 11. Ionescu P.: Adolf.
- Nr. 12. Rebreanu L.: Cavalerii.
- Nr. 13. Anghel D.: Povestea celor năcăjiți.
- Nr. 14. Nădejde S.: Don Juan.
- Nr. 15. Tolstoi L.: Plângeri vinovate.
- Nr. 18. Dragoslav I.: Povestea trăsnetului.
- Nr. 19. Frunzescu A.: Trădătorul.
- Nr. 20. Davidescu N.: Arria Marcella.
- Nr. 21. Beldiceanu N.: Neguri.
- Nr. 22—23. Minar Octav: Cum a iubit Eminescu?

- Nr. 24. Carp G.: O căsătorie visată.
- Nr. 25. Dunăreanu N.: Din negura vieții.
- Nr. 26. Gorki M.: Omorul.
- Nr. 27. Cazaban Al.: Tovarășul de drum.
- Nr. 28. Ionescu P.: O crimă celebră.
- Nr. 29. Lovinescu E.: Crinul.
- Nr. 30. Constantinescu I.: Fiul iubirii.
- Nr. 31. Argeșanu M.: Sub jugul turcesc.
- Nr. 32. Aslan G.: Cum să trăim?
- Nr. 33. Moldovanu C.: Venus și Gioconda.
- Nr. 34. Sergent St. G.: Din război.
- Nr. 35. Gorki M.: În temniță.
- Nr. 37. Musset A.: Cele două iubite.
- Nr. 38. Maupassant G.: Pustiul.
- Nr. 39. Gârleanu: Visul lui Pilat.
- Nr. 40. Eminescu M.: Cesara. Sărmanul Dionis.

25. Meseriașilor români din Sibiu

- Nr. 2. I. Nestroy: Pribegii, trad. de Dr. Seb. Stanca.
- Nr. 3. R. P. Barcianu: Tânărul editor.
- Nr. 4. I. Lupean: Vlăduțul mamei.

26. Minerva

- Nr. 3. Andreiev L.: Guvernatorul, trad. de S. Aldea.
- Nr. 6. Robeanu T.: Poezii postume.
- Nr. 7. Daudet A.: Scrisori din moara mea, tr. de N. Pandela.
- Nr. 8. Vărnăv T.: Istoria vieții mele.
- Nr. 20. Flammarion C.: Visuri înstelate.
- Nr. 21. Turghenev I.: Povestiri vânătoarești.
- Nr. 22. Festetic R.: Tărâmurî bizare, trad. de Răduț I.
- Nr. 23. Deledda Gr.: Valurile vieții.
- Nr. 24. Mumuleanu: Scrieri alese.
- Nr. 25. Olcott H. S.: Catechismul bis. Budhiste de Miază zi.
- Nr. 31. Pursch O.: Maeștrii muzicanți.
- Nr. 33. Gorovei A.: Datinele noastre la naștere.
- Nr. 36. Georgescu S.: Cartea poporului sau drepturi și datorii.
- Nr. 37. Candrea: Din bătrâni.
- Nr. 39. Adam I.: Voia mării.
- Nr. 43. Claretie I.: Mansarda.
- Nr. 44. Zola E.: Două nuvele.
- Nr. 49. Pușcariu S.: Cinci ani de mișcare literară.
- Nr. 51. Theuriat A.: Mănunchiul de rugătoare, tr. de Natalia Iosif.
- Nr. 53. Flammarion C.: Eruptia vulcanului Krakatoa.
- Nr. 54. Chamisso: Minunata poveste a lui Peire Schlemil.
- Nr. 55. Gogol N.: Poveste.
- Nr. 56. Jerrold D.: Muștrarea Doamnei Caudel trad. de Răduț I.
- Nr. 58. Renan E.: Pagini alese.
- Nr. 60. Macpherson H.: Astronomie populară trad. de Anestin V.
- Nr. 62. Honoré de Balzac: Albert Savarus.
- Nr. 64. D'Aunzio, Zuccoli Ojett: Nuvele trad. de Pora N.
- Nr. 69. Theur et A.: Amintiri și Nuvele.
- Nr. 71. Murger H.: Balade.
- Nr. 72. Gorovei Art.: Datinele noastre la nuntă.
- Nr. 73. Marian L.: Suflete stinghere.
- Nr. 74. Gorki M.: Conovalow.
- Nr. 75. Xavier de Maistre: Siberiana, trad. de Sadoveanu V.
- Nr. 79. Cehov N.: Nuvele, trad. de N. Dunăreanu.
- Nr. 82. E. de Amicis: Constantinopolul trad. de Pandela N.
- Nr. 84. Flammarion C.: Cataclismul din Mar-nica.
- Nr. 86. Slavici I.: Românii din Ardeal.
- Nr. 88. Zschokke H.: Ionatan Frock, trad. de Răduț I.
- Nr. 92. Pellico S.: Ani de temniță, vol I și II trad. de Pandela N.
- Nr. 93. Xavier de Maistre: Călătorie împrejurul odăii mele.
- Nr. 96. Boteni I.: Drumuri.
- Nr. 107—108. About E.: Grecia de azi vol. I și II.
- Nr. 110—111. Charles Lane Poor: Sistemul solar vol. I și II trad. de Anestin V.
- Nr. 115. Simons T.: Pagini Romane.
- Nr. 120. Ewald Carl: Icoane din viața plantelor și animalelor trad. de Ionescu G.
- Nr. 122. Pietari Păivărinta: Nuvele finlandeze.
- Nr. 123. Quida: O frunză în vijelie trad. de Sadoveanu V.
- Nr. 124. Tolstoi L.: Povesti populare.
- Nr. 128. Mendes C.: Romanul roșu.
- Nr. 133. Constant B.: Pribeag.
- Nr. 135. Saltikow: Povești, trad. de Duscian I.
- Nr. 136. Cazaban Al.: Rozica.

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

Prețul 20 Lei.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.